

Geen samenleving zonder engagement

Dries Meerts

Ondervoorzitter algemene studentenraad
Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

Ik wil jullie graag meenemen naar Luxemburg. Op een korte daguitstap trof ik in Esch-sur-Sûre de prachtige ruïne van een burcht uit de 10e eeuw, midden in de bergen en de natuur. Vandaag telt het dorpje nog amper 300 inwoners, zodat het er op straat vaak zo stil is dat je er een speld zou kunnen horen vallen. In het midden van de dorpskern vind je een kleinere heuvel waarop zich de ruïne verheft, gebouwd op de massieve leistenen die ooit door de aarde de grond zijn opgestuwd en die destijds de grondstof leverden voor de burcht. De burcht, die er na 10 eeuwen nog steeds grotendeels recht staat.

Het bouwen van de burcht is niet van een leien dakje gegaan. Kruistochten, overdrachten van bewind en oorlogen stonden de ontwikkeling in de weg, maar tijd, doorzettingsvermogen, inzet en engagement hielpen de bouwers om hun talent naar boven te brengen en een kolossaal werk neer te zetten. Dat talent en engagement hebben ervoor gezorgd dat wij nu - ondanks het geleidelijke verval van de burcht - nog steeds kunnen rondwandelen op en tussen de stenen van dit magnifiek bouwwerk.

Waarom nam ik jullie mee naar Luxemburg?

Wel, wij zijn namelijk, als studenten, bezorgd dat het steeds moeilijker wordt om mensen met een sterk engagement te vinden.

We zien dat mensen in onze geglobaliseerde wereld helaas steeds individualistischer worden. De groeiende moeite die verenigingen moeten steken in hun zoektocht naar fondsen en helpende handen getuigt hier van. Dit, terwijl de nood aan geld en mensen juist toeneemt. Als jongeren, als studenten, als onderwijsmedewerkers en zeker als beleidsmakers hebben wij de verantwoordelijkheid om hierin een rol op te nemen.

Engagement en initiatief zijn zaken die niet alleen later in onze loopbaan naar voren komen. Je kan als student in je onderwijsinstelling al participeren. Het lijkt belangeloos, maar het loont wel degelijk aan ervaring. Participatie helpt je eigen ontwikkeling en die van je medestudenten elke dag een stap vooruit.

Engagement en initiatief kan je integreren in je dagelijks leven. Het gevecht tegen de klimaatsopwarming bijvoorbeeld. Ook hierin kunnen wij elk als individu een groter engagement opnemen. Of neem nu vrijwilligerswerk. Of kan het nog eenvoudiger: iemand helpen de straat over te steken of in de winkel iets van de bovenste plank aan te reiken.

Kortom, initiatief en engagement kunnen en moeten van ieder van ons komen. En ik kan u verzekeren, het gevoel te vechten voor een doel en iets te bereiken loont ongelooflijk de moeite. Een samenleving functioneert niet zonder mensen met inzicht en kennis, die ergens hun schouders onder zetten en samen zorgen voor het best mogelijke resultaat.

Daarom plaats ik hier graag een dringende oproep aan mijn collega's: blijf niet stilzitten, ga ervoor, doe het gewoon en zeg niet van in je luie zetel of van achter je scherm, dat er iets aan gedaan moet worden. Het is zoals een burcht bouwen: met veel inzet, passie en veel handen kan je een geweldig bouwwerk achterlaten voor de eeuwen. Maar ga er niet van uit dat de weg daar naartoe geen hobbelig parcours gaat zijn.

Want nu ik u allemaal samen tref, ook een oproep aan u, bestuurders en beleidsmakers: ondersteun engagement en participatie. Laat het niet wegwijnen, door inzet te beknotten, maar help het actief te groeien. Geef wie zich engageert voldoende en de juiste ondersteuning. Want als je studenten opleidt

tot kritische burgers, wat we toch allemaal ambiëren, houdt dat ook in dat traditionele structuren worden onderuit gehaald: een kritische student gaat dan ook het systeem waarin hij wordt opgeleid in vraag stellen. Wees daarvoor niet bang, maar laat studentenparticipatie tot zijn volle bloei komen in het onderwijs, laat jonge ondernemers met de nodige kennis vrij om te doen waar ze goed in zijn. Dat zal ertoe leiden dat engagement de voorkeur krijgt boven passiviteit.

Ik hoef jullie gelukkig niet helemaal naar Luxemburg mee te nemen: want als student heb ik daar helemaal geen fondsen voor... Gelukkig gebeurt dit ook hier in Antwerpen. Als studentenvertegenwoordigers willen wij namelijk geen genoeg nemen met exclusief, elitair en conservatief onderwijs. Maar bouwen wij, aan een toegankelijke en inclusieve studentenparticipatie én aan een partnerschap tussen studenten en instellingen.

We hopen dat dit de waarden zijn waarvoor jullie ook staan, zodat we samen kunnen werken aan kwalitatief onderwijs waarin àlle studenten hun talenten kunnen ontwikkelen. Een omgeving waarin discriminatie, haat en geweld uitdrukkelijk worden geweerd en waarin ruimte is voor kritisch denken, voor diversiteit en voor empathie. Zodat we samen de bouwstenen leggen voor een volgende generatie burgers die het beter doen dan wij en die van onze fundamenten simpelweg een betere burcht kunnen bouwen.